

Nieuwsbrief

Vereniging voor Meditatie vanuit de Christelijke Traditie

De nacht is haast ten einde, de morgen niet meer ver... Christus wordt opnieuw geboren in onze harten

December 2019

Inhoud

- Father forgive. Wonden van de geschiedenis helen
Joost van Buuren 2
- Stille macht
Dirk van de Glind 3
- Waartoe mediteren wij?
Toine van Os 4
- You are the light, Hoofdstuk 5
John Martin Sahajananda 7
- Jaar 4 – lesbrief 20
Kim Nataraja 12
- Agenda 2019/2020 14
- Colofon 15

Omslag: Luc Blomme, Een Koning als Herder, www.domicanenknokke.be

Tekst: De nacht is haast ten einde, de morgen niet meer ver; tekst Jochen Klepper (Liedboek gezang 445).

Father forgive.... Wonden van de geschiedenis helen

Joost van Buuren

Van 29 oktober – 1 november was ik met een groep die behoort bij de Community of the Cross of Nails te gast bij de Coventry Cathedral in Engeland. Je kunt het een pelgrimsreis noemen.

In de nacht van 14 op 15 november 1940 hebben massa's Duitse bommenwerpers die af en aanvlogen uit bezet Frankrijk de stad Coventry platgebombardeerd. Daarbij vielen ongeveer 500 doden. Ook de kathedraal, een van de grootste van Europa, werd zwaar getroffen. Het dak stortte in door de enorme branden. Op Kerstmis van dat jaar sprak Richard Howard, leider van de kathedraal, via de radio de volgende woorden:

“Ik zie de puinhopen en de buitenmuren, geblakerd en zonder ramen, en toch heeft de verwoeste kathedraal veel van haar vorm, majesteit en schoonheid behouden; de verwoesting heeft haar niet overwonnen. Zo is ook de geest van Christus, onoverwinnelijk. Hij, de koning van de wereld, kwam in nederige majesteit op aarde om voor altijd bij ons te blijven. Hij leed aan onze zijde, zoals deze kathedraal hetzelfde lot trof als onze stad. Wat we de wereld willen zeggen is dat we met Christus, die vandaag opnieuw is geboren in onze harten, proberen alle gedachten aan wraak uit te bannen, hoe moeilijk dat ook is; we zijn erop voorbereid de gigantische taak af te maken om de wereld te redden van tirannie en wreedheid. We zullen proberen een vriendelijker, eenvoudiger en meer op het Christuskind lijkende wereld te maken in de dagen na deze slag”.

De Community of the Cross of Nails is in vele landen werkzaam, in deze geest van verzoening, wonden van de geschiedenis te helen. Coventry Cathedral is het centrum. De Community is begonnen in 1947 toen christenen uit Coventry een vriendschappelijke hand uitstaken naar de eveneens zwaar gebombardeerde stad Kiel in Duitsland. Voor velen gebeurde dat te vroeg. Nu zijn er meer dan 200 gemeenschappen in vele landen. In Nederland hebben 15 steden en dorpen een Coventrygebedsgroep. In Wageningen brengt onze groep elke vrijdag om 12.00 in de litanie van vrede en verzoening actuele wonden van de geschiedenis voor de Eeuwige. Informatie over het Coventrygebed: <https://www.coventryberaad.nl>.

Het beeld van de verzoening van Josefinia Vasconcellos in de ruïne van de oude kathedraal

Stille macht

*Stille macht, breekbaar en zacht,
vonk van hoop in de nacht,
ongewapend, voorbij elk geweld
wordt jouw boodschap van liefde verteld.
Raak met zachtheid ons aan,
leer ons jouw stilte verstaan.*

*Stille macht, lieve kracht,
bron van hoop in de nacht
wij vertrouwen ons toe aan jouw licht
willen leven op liefde gericht.
Raak met mildheid ons aan
leer ons in vrede te gaan.*

Dirk van de Glind uit Apeldoorn

Uit het blad De Verwondering van december 2018. Het lied Stille nacht, heilige nacht bestond in 2018 200 jaar. Ter gelegenheid daarvan werd een wedstrijd uitgeschreven voor een hedendaagse tekst. O.a. bovenstaande tekst van Dirk van de Glind werd genomineerd.

**Het verenigingsbestuur wenst jou en je naasten
een gezegend Kerstfeest
en een vreugdevol en gezond 2020**

Waar toe ... mediteren wij?

Toine van Os

Met een knipoog naar de gevleugelde vraag 'waar toe zijn wij op aarde' heb ik op de laatste bijeenkomst van de Visiewerkgroep van 24 augustus 2019 beloofd te verwoorden of er wat mij betreft iets zinnigs te zeggen valt over het 'waarom' van onze meditatie. Waarom mediteren we eigenlijk, wat is daarvan het doel?

Het stellen van deze vraag lijkt me van belang. Je besteedt immers tijd en aandacht aan de oefening, je loopt wellicht eens of misschien wel elke keer mee met een meditatieweekend. Het kost je tijd en een beetje geld (althans als je de meditatie in georganiseerd verband beoefent). En bovenal is er een inspanning vereist wanneer je mediteert. Immers, wanneer ik uitga van onze mantra-meditatie: het is niet de bedoeling dat je de ogen sluit en vervolgens wegdommelt of de plannen van vandaag of morgen doorneemt, maar je zult die aandacht moeten richten op dat ene woord.

Je zou kunnen tegenwerpen dat het 'waarom' niet van belang is omdat de activiteit van meditatie in zichzelf voldoende is en we geen beloning daarvoor verwachten. Maar waarom vinden wij deze activiteit dan toch van méér belang dan willekeurig welke andere bezigheid waar wij geen beloning voor verwachten en besteden wij daar toch die niet altijd even inspirerende tijd en aandacht aan? Er moet dan wel een 'waarom' zijn die de inspanning en het gemis aan directe bevrediging rechtvaardigt.

Al mediteer ik al geruime tijd, het heeft lang geduurd eer ikzelf tot het begin van een antwoord ben gekomen. Namelijk tot het moment dat ik enkele jaren geleden een tekst las over meditatie van een beroemde, in 2015 overleden Hindoe-swami, de heer Dayananda Saraswati. Ergens in een bijzin verwoordde hij dat kenmerkend is voor de mantra-meditatie dat de geest in deze vorm van meditatie 'weet wat het kan verwachten'. Veel méér dan het plaatsen van deze instrumentele of zo je wilt 'technische' opmerking zei hij er niet over. Ik vroeg me af wat de man nu daarmee wilde zeggen. Na deze vraag lange tijd te hebben overpeinsd (ik had een hoge pet op van de man dus ik nam die ene, terloopse, opmerking echt wel serieus) kwam ik tot de slotsom dat, wanneer de geest kan verwachten dat de mantra klinkt, in dat geval het *niet* klinken van de mantra op zal vallen. Deze conclusie was voor mij de sleutel voor het 'waarom' van de meditatie.

Dus: de wens om tijdens de meditatie naar de mantra te luisteren, doet ons realiseren dat we die mantra gedurende de meditatie in vele gevallen *niet* horen, omdat we met de aandacht van de mantra zijn afgedwaald.

De functie of het doel van meditatie lijkt me datgene wat het proces van meditatie bewerkstelligt. Vanuit de techniek van meditatie kun je dus afleiden wat de functie daarvan is.

De techniek bestaat uit het opvolgen van de simpele instructie 'luister naar de mantra en wanneer je daarvan afdwaalt, keer er dan toe terug'. Indien we dan serieus de meditatie beoefenen, dan betekent dit dat elke keer wanneer onze aandacht afdwaalt van de mantra en we dat – vroeger of later –

opmerken, we de aandacht los zullen moeten maken of onthechten van waar het mee bezig is en deze weer terug zullen moeten brengen naar de mantra. Door dit steeds opnieuw 'lostrekken' van de aandacht van die plannen van vandaag of morgen (en van je zorgen, verlangens, fascinaties, frustraties en alles wat nog meer in ons innerlijk rondspookt) en het steeds opnieuw de aandacht doelbewust richten op het object van meditatie (in ons geval de mantra), ontstaat er een zekere beheersing van die aandacht en, hand in hand daarmee, volautomatisch, een zekere vrijheid tegenover al de behepteden waarmee je innerlijk leven wordt belast.

Het gevolg van deze toepassing is dus dat er een zekere afstand gaat ontstaan tussen al hetgeen je in de geest tegenkomt en degene die aan het stuur van de aandacht zit, jijzelf dus. Het leermoment van de meditatieoefening zit er mijns inziens in dat door dit steeds weer opnieuw terugbrengen van de aandacht 'weg van' de innerlijke wereld 'naar' het object van meditatie, je spelenderwijs leert dat de innerlijke wereld van gedachten en gevoelens van wat méér afstand kan worden gadeslagen en je bewustzijn daardoor niet volledig opgeslokt hoeft te worden. Dit leidt als vanzelf tot de realisatie dat jijzelf méér omvat, groter bent dan de gedachten en gevoelens waar je je gewoonlijk mee vereenzelvig.

Door toepassing van de techniek van meditatie ontstaat dus als vanzelf de ervaring dat je niet volledig 'vast' zit aan de innerlijke wereld en je er de facto vrij tegenover staat. Het zogenaamd 'mislukken' van de meditatie (je dwaalt voortdurend af) is – als je je best doet en de instructie volgt - de oorzaak van het 'succes' van de meditatie in de zin dat je als mediterende bevrijd wordt van de identificatie met je gedachten en gevoelens, een identificatie die je bewustzijn beperkt tot die gedachten en gevoelens en die je derhalve klein houdt. Eén beloning is dat je de gedachte aan beloning los leert laten.

De bevrijding uit die innerlijke cocon en het daarmee ontwikkelen van een 'open' geesteshouding zie ik daarmee als de voornaamste vrucht (en daarmee ook 'doel') van de meditatie.

En of je nu mediteert op de ademhaling of op een mantra of wellicht op een mandala: het bovenstaande principe blijft steeds hetzelfde: het onverdeeld richten van de aandacht op dat object van meditatie, en het weer daarnaar toe terugkeren op het moment dat je merkt dat je aandacht naar elders vertrokken is, en het leereffect dat dit proces automatisch met zich meebrengt. Dus welke methode je ook gebruikt, de onthechting en vrijheid die het de mediterende biedt, is een gemeenschappelijk kenmerk.

Het voorbij gaan aan onze vooringenomenheid (of noem het de ontleding van onze ideeën en gevoelens) stelt ons in staat terug te keren tot een 'open', oorspronkelijk en vrij bewustzijn, het type bewustzijn waarmee we als kind zijn geboren en wat we ons misschien nog kunnen herinneren. De meditatie is een hulpmiddel om tot deze herontdekking van onze oorspronkelijke, vrije staat van bewustzijn te komen. Niet door het 'doen' van een deconstructiearbeid maar door het voorbijgaan aan al hetgeen in het verleden in de geest geconstrueerd is en voortdurend wordt geconstrueerd.

Dit psychologische proces is universeel en daarom niet gebonden aan een bepaalde religie of filosofie; en we vinden het daardoor ook terug in heel uiteenlopende tradities. Omdat de oefening van meditatie in de grond een aandachtsoefening is, zien we dat er ook vele meditatievormen zijn, die alle leiden tot

datzelfde doel: het ontwikkelen van dit open bewustzijn. Dit open bewustzijn staat vervolgens ten dienste aan Dat waar dit open bewustzijn getuige van is, Dat waarin wij zijn gegrond.

Ik vond onlangs een tekst van Han de Wit die deze gemeenschappelijke grond als volgt omschrijft¹:
‘Waar het de contemplatieve tradities nu om gaat, is om de mentale gewoonten (wetmatigheden) die in ons leven zo destructief en verblindend zijn te onderkennen, ze niet verder in te slijpen en ze los te laten. (...) Het gaat er in het contemplatieve leven dus om de fundamentele geestelijke vrijheid van de mens – het niet langer gevangen zijn door onze zelfgemaakte patronen – tot bloei te brengen. Dat niet zozeer om der wille van een soort vrijheidsideaal en zelfs niet om der wille van een (psychotherapeutisch) gezondheidsideaal, maar om de geestelijke ruimte te ontsluiten, waarin de Heilige geest, de Boeddhanatuur, Allah, Jahwe, Brahma of hoe de traditie het ook noemt, werkzaam is of kan zijn’.

Dus het weer worden als kind, dat open staat voor het koninkrijk Gods, dat kun je wat mij betreft omschrijven als doel van de meditatie. In de meditatie zelf echter wordt aan dat doel geen enkele aandacht besteed.

Overigens wil ik benadrukken dat meditatie niet het enige middel is om tot deze onbevangenheid te geraken. Het is echter wel een middel dat bij uitstek daartoe is ontworpen en bedoeld.

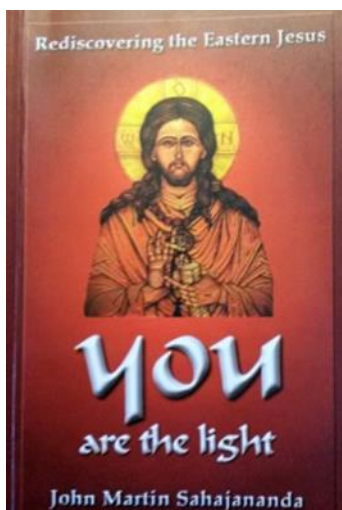
---

¹ Han F. de Wit, ‘De Verborgene Bloei, over de psychologische achtergronden van spiritualiteit’, Kok Agora, 1993.

Spirituele en intellectuele armoede hoofdstuk 5 van *You are the Light*

John Martin Sahajananda

Het boekje *'You Are the Light'* is een vernieuwende interpretatie van Jezus' boodschap in de context van de interreligieuze dialoog, in het bijzonder die tussen christendom en hindoeïsme. Het omarmt de inzichten van oudere tradities en geeft een diepgaande en inspirerende visie voor een vernieuwd Christendom. In het juninummer van de Nieuwsbrief drukten wij de vertaling van Hoofdstuk 4 van dit boek af. Hier volgt hoofdstuk 5.

De Zaligsprekingen (hoofdstuk 5)

Spirituele en intellectuele armoede

Mensen die spiritueel systemen hebben over God zijn spiritueel gezien niet arm en zo ook mensen die een religie aanhangen zijn niet arm, omdat de religie hen rijk maakt. Een persoon die zegt: 'ik ben een Christen' of 'ik ben een Hindoe' is niet arm omdat die religie hem rijk maakt. Een persoon die zegt: ik ben een Christen of ik ben een Hindoe is niet arm, omdat hij of zij behoort tot een religie. Iemand die zegt: 'ik ben een Boeddhist' is niet arm, want hij of zij heeft iets waaraan zij zich vasthouden. Als iemand zegt: 'ik ben een Moslim' zo iemand is niet arm omdat hij of zij de Islam heeft. Spiritueel arm zijn betekent naakt zijn, leeg en zonder kleren, zonder etiket. Spiritueel arm zijn betekent afstand doen van alle kunstmatige bedekking, van alles wat men verzameld heeft van buiten en tot onze oorspronkelijke staat terugkomen. Zij die op deze manier arm zijn, zijn gezegend omdat zij het Koninkrijk van God beërven.

Het Koninkrijk van God is de weg, de waarheid en het leven. Het is een weg, maar de weg is geen straatweg, maar is de waarheid. Waarheid is geen definitie, maar het leven zelf en het leven staat niet

stil, maar is altijd in beweging. De waarheid kan niet gevangen worden in een definitie omdat elke definitie van de waarheid als een graf is en alleen de doden worden begraven in een graf. Leven is als een weg, een reis, een dynamisch proces, een bewegen naar de bestemming van iedere persoon. Een bestemming waar onze tijdelijke staat zijn uiteindelijke eenwording met God vindt. Een man kwam bij Jezus en zei: 'ik wil u volgen waar u ook naar toe gaat en Jezus zei tegen hem: 'vossen hebben holen en vogels hun nesten, maar de Mensenzoon kan nergens gaan liggen en rusten'.

Het menselijk bestaan is als een rivier die naar de oceaan stroomt, aan zichzelf sterft en één wordt met de oceaan. Op dezelfde wijze is het leven van de mensen geschapen om naar God toe te bewegen, om uiteindelijk de dood te ontmoeten en één te worden met God. Jezus is het leven, de rivier die naar de oceaan stroomt. Deze rivier nodigt iedereen uit die een huis gebouwd heeft en aan de oever woont, om mee te gaan en het leven niet te veronachtzamen. Zij die geen huis aan de oever hebben, die zich niet in religie of de wet vastzetten en het leven niet veronachtzamen, zijn arm en gezegend omdat het voor hen makkelijk is om de roep van de rivier te beantwoorden en haar te volgen naar de zee. Elke godsdienst kan een huis, een hol of een nest worden, waarbinnen mensen veilig zijn en de rivier vergeten, het leven zelf vergeten. Jezus verklaarde dit in de gelijkenis van de Farizeeër en de belastinginner die naar de tempel gingen om te bidden.

De Farizeeër stond daar rechtop en bad bij zichzelf: 'God ik dank u dat ik niet ben als de andere mensen, die roofzuchtig, onrechtvaardig of overspelig zijn en dat ik ook niet ben als die belastinginner. Ik vast tweemaal per week en draag een tiende van mijn inkomen af. De belastinginner bleef echter op een afstand staan en durfde niet eens zijn blik naar de hemel te richten. In plaats daarvan sloeg hij zich op de borst en zei: 'God wees mij zondaar genadig'. 'Ik zeg u, hij ging naar huis als iemand die rechtvaardig is in de ogen van God, maar die ander niet'.

De Farizeeër vereenzelvigde zich met zijn spirituele deugden, die hem rijk en veilig maakten, dus keek hij neer op de belastinginner. De Farizeeër was tevreden met zijn rijkdom, ofschoon hij die niet kon meenemen naar de volgende wereld en ze elk moment verloren kon gaan, of als hij ophield zijn deugden in praktijk te brengen. Aan de andere kant had de belastinginner zich geen spirituele deugden verworven; hij leefde met onrecht en dat zorgde ervoor dat hij zich overgaf aan Gods genade. Hij was veel dichter bij het ontdekken van het eeuwige en de natuurlijke rijkdom die van God komt.

Gezegend zijn zij die geen deugden verzameld hebben, want van hen is het Koninkrijk. Hoe meelijwekkend zal de staat zijn van hen die zich vereenzelvigen met hun verzamelde deugden, want het is moeilijk voor hen de werkelijke deugd te vinden in het Koninkrijk van God.

Velen zoeken het Koninkrijk van God door middel van verdienste of door een weg te gaan, maar zoals de eeuwigheid niet bereikt kan worden door de tijd, zo kan het Koninkrijk van God niet bereikt worden door wegen te gaan of door verdiensten, want het Koninkrijk is eeuwig en niet het einde van de tijd. De 'weg' houdt afstand in, afstand houdt tijd in, tijd vraagt inspanning en inspanning houdt bezit in. Eeuwigheid kan niet door inspanning verworven worden en kan niet bereikt worden in de tijd. Dit verlangen naar eeuwigheid creëert het ego, het ego creëert het doel en daarom de verdiensten, de tijd en de

inspanning. Het is verlangen dat ons spiritueel rijk maakt, het is het verlangen dat de tweeslachtigheid creëert in een zoeker en iets dat gezocht wordt, het verlangen dat tijd creëert en het verlangen dat de verdiensten en wegen creëert.

Om spiritueel arm te zijn, is het nodig zonder verlangen, zonder vermogen te zijn en geen weg te hebben. In deze leegte en naaktheid ontdekt men het Koninkrijk van God als de kern van je natuur. Dit is iets dat geen mens een ander kan afnemen of aan een ander kan geven.

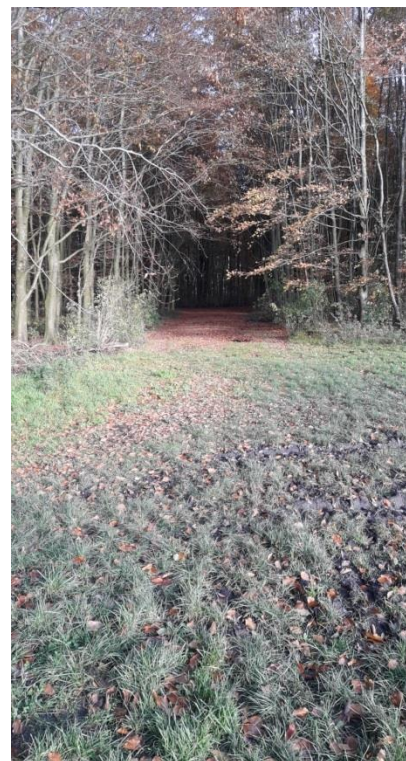
In het verhaal over de Tuin van Eden valt de mens uit de originele staat van heiligheid vanwege het 'meer' te worden dan de originele en door God gewenste staat van gaafheid. Het was het verlangen om als God te worden. Maar God schiep de mens naar zijn eigen wezen en schiep hen niet om als mens iets anders te worden. Via Adam en Eva was het verboden voor de mensheid te eten van de vrucht om te veranderen. De slang vertelde aan Adam en Eva dat wanneer zij aten van de vrucht om te veranderen zij gelijk zouden worden aan God, maar op het moment dat zij van de vrucht om te veranderen aten, stierven zij spiritueel; vielen zij uit hun werkelijke natuur. Als Eva geantwoord had 'Wij zijn al naar het beeld en gelijkenis van God geschapen en er is dus geen enkel noodzaak om te veranderen', zouden de gevolgen anders zijn geweest. Maar zij vergat dat en creëerde tweevoudigheid. Adam en Eva zeiden, 'Ik ben niet zoals God is, ik wil veranderen om als God te worden en de 'weg' om dat te bereiken is van de vruchten te eten'.

Het verhaal van de Tuin van Eden gaat over verlangen waardoor een doel, een middel en een inspanning gecreëerd worden. Arm van geest zijn betekent vrij van verlangen, ook het verlangen om als God te zijn. Alle middelen en wegen, dus alle religies, hebben alleen waarde als zij iemand overtuigen dat middelen niet tot God brengen en dat een ieder al in God is. Bezittingen zijn niet slecht op zichzelf – men heeft bezittingen nodig om te leven- maar het wordt een probleem als men zichzelf ermee verenigt, naar steeds meer rijkdom streeft, materieel en spiritueel. Iemand heeft materieel een huis nodig, een baan en familie, maar je vereenzelvigen met deze dingen die je zogenaamd rijk maken, resulteert in het vergeten van je oorspronkelijke staat. Dat verwijdert je van het Koninkrijk van God.

Jezus zei: 'Ik beklaag jullie die rijk zijn, jullie hebben je deel al gehad'. Hij beseftte dat rijke mensen het moeilijk vinden om zijn oproep tot eeuwig leven te beantwoorden, omdat zij zich veilig wanen in hun rijkdom en hun bestaan daarmee invullen. Hij liet dit zien in de gelijkenis van de rijke man die een groot feest gaf en zijn dienaren eropuit stuurde om de gasten uit te nodigen: 'Maar een voor een begonnen zij zich te verontschuldigen. De eerste zei: 'Ik heb net een akker gekocht, die ik beslist moet gaan bekijken'. Een ander zei: 'Ik heb vijf span ossen gekocht en ik ga ze keuren; tot mijn spijt kan ik de uitnodiging niet aannemen'. Weer een ander zei: 'Ik ben net getrouwd en daarom kan ik niet komen'. Toen de dienaar teruggekomen was, bracht hij zijn heer verslag uit. De heer des huizes ontstak in woede en zei tegen zijn dienaar: 'Ga vlug de stad in en breng uit de straten en stegen de armen en kreupelen en blinden en verlamden hierheen'. Toen de dienaar hem kwam melden: 'Heer wat u hebt opgedragen, is gebeurd en er is nog plaats', zei de heer tegen hem: 'Ga naar de wegen en de akkers buiten de stad en nodig iedereen met klem uit, want mijn huis moet vol zijn'. Ik zeg jullie: 'Niemand van degene die eerst uitgenodigd waren, zal van mijn feestmaal proeven'.

Jezus had de onbegrensde rijkdom van het Koninkrijk van God ontdekt en nodigde iedereen uit om deel te nemen aan het feest van het Koninkrijk. Maar mensen waren te druk met hun zaken om naar de maaltijd van het Koninkrijk te gaan. Alleen zondaren, belastinginnners en prostituees (hoeren), de maatschappelijke buitenstaanders reageerden op de uitnodiging om naar het feest van het Koninkrijk van God te komen. Jezus verduidelijkt dit toen hij de hoge priesters en de oudsten van het Joodse volk vertelde over een man die een wijngaard bezat en twee zonen had: 'Hij zei tegen de oudste: 'Jongen ga vandaag in de wijngaard aan het werk' De zoon antwoordde: ' Ik wil niet', maar later bedacht hij zich en ging alsnog. Tegen de andere zei de man precies hetzelfde. Die antwoordde: 'Ja, vader', maar ging niet. 'Wie van de twee heeft nu de wil van zijn vader gedaan'? Zij zeiden: 'De eerste'. Daarop zei Jezus: 'Ik verzeker u: belastinginnners en hoeren zijn u voor bij het binnengaan van het Koninkrijk van God. Want Johannes koos de weg van gerechtigheid toen hij naar u toe kwam. U geloofde hem niet, de belastinginnners en hoeren wel. En ook al zag u dat, u hebt u niet willen bedenken en hem alsnog willen geloven'.

Jezus realiseerde zich dat zij die geen intellectuele of spirituele rijkdom hebben, gezegend zijn en meer in staat zijn de natuurlijke staat te ontdekken, die het Koninkrijk van God is. Hij realiseerde zich dat het minder gemakkelijk was voor de materiële en spirituele rijken, want zij zochten hun veiligheid in hun rijkdom. Wanneer Jezus zegt: 'Het is gemakkelijker voor een kameel door het oog van de naald te gaan dan voor rijken om het Koninkrijk binnen te gaan', bedoelde hij niet dat rijke mensen naar de hel gaan, maar over hoe men het leven van het Koninkrijk kan binnengaan, hier en nu. De deur naar de eeuwigheid, de deur tot het Koninkrijk is overal, of beter gezegd: er is helemaal geen deur. Deze deur die er niet is, is nauw niet in de betekenis van ruimte en tijd, maar in de betekenis dat iemand die eenvoudig zichzelf is naar binnen gaat, alles achterlaat en overgaat zonder iets, zoals op het moment dat men sterft. Jezus zei: 'Als de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft hij alleen, maar wanneer hij sterft, geeft hij een prachtige oogst'.

Jezus zei ook: 'Wie meer van zijn vader of moeder, vrouw, man of kinderen houdt, kan het Koninkrijk niet binnenkomen'. Een vader of moeder moeten zelfs afstand nemen van hun kinderen, omdat hun kinderen voor God bedoeld zijn. Kinderen bestaan niet om de ambities van hun ouders te vervullen, zij bestaan niet om de bestendigheid van hun ouders te waarborgen, want zij behoren aan God. Een man moet afstand nemen van zijn vrouw, omdat zijn vrouw behoort aan God en een vrouw moet afstand nemen van haar man, omdat hij niet bestemd is om haar ambities en verlangens te vervullen, omdat hij nu eenmaal behoort aan God. Op deze manier wordt iedereen een unieke openbaring van God en niet een herhaling van het verleden.

In het Oude Testament wordt ons het prachtige verhaal verteld over Abraham, een verhaal dat de eeuwige waarheid van het afzien openbaart. Abraham wilde niet sterven zonder een zoon, opdat zijn familie niet uitstierf. Hij vroeg aan God om hem een zoon te schenken en op een wonderbaarlijke manier schonk God hem wat hij wilde. God vroeg toen aan Abraham om Isaak te offeren, Isaak zijn hoop voor het voortbestaan van zijn familie, omdat God zag dat Abraham deze zoon voor zichzelf bestemd had en niet voor God. Hij zag dat Isaak geen eigen persoonlijkheid had, maar alleen bestemd was om zijn vaders bloedlijn voort te zetten. Door zo over Isaak te denken, had Abraham zijn zoon al 'geofferd', daarom moest hij zijn verlangen naar de voortgang van zijn geslacht, opofferen. Wanneer hij dat gedaan heeft, geeft hij het leven terug aan Isaak, die daardoor uitgekozen was voor God.

In dit afzien van de bloedlijn door Isaak te offeren, werd Abraham vrij en leefde tot in eeuwigheid en Isaak werd bevrijd van de voortgang van de bloedlijn en leefde tot in eeuwigheid. In dit verhaal zien wij dat afzien van eigen verlangen tot voortgang betekent dat iedere persoon bestemd is voor God, voor de eeuwigheid.

Zoals er spirituele armoede bestaat, is er ook intellectuele armoede, armoede in kennis. Jezus zei: 'Ik verzeker jullie, als je niet verandert en wordt als een kind, dan zul je het Koninkrijk van de hemel zeker niet binnengaan. Wie zichzelf vernedert en wordt als een kind, die is de grootste in het Koninkrijk van de hemel'. Worden als een klein kind betekent dat men zich realiseert dat het verstand niet bij machte is de waarheid te begrijpen. Het menselijk verstand kan zich de waarheid niet toe-eigenen maar de waarheid komt naar het verstand dat zijn begrenzing kent. Jezus zei: 'Ik loof u, Vader, Heer van hemel en aarde, omdat u deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen hebt gehouden, maar ze aan eenvoudige mensen hebt onthuld. Ja, Vader. Zo hebt u het gewild'.

Iedereen moet als een klein kind worden. Kleine kinderen zijn onschuldig en onwetend, maar Jezus zei niet dat iedereen dus onwetend en onschuldig moest worden, maar als men zich bewust wordt dat het onmogelijk is voor het verstand om de waarheid te definiëren of te begrijpen, men zowel onschuldig als wijs is. De wijze mannen die kwamen om het Jezus kind te zien, waren oud, maar zij waren als kleine kinderen en keken naar de hemel opdat wijsheid geopenbaard werd. Gezegend zijn zij die zich gerealiseerd hebben dat kennis begrensd is, als het om het begrijpen van de waarheid gaat; van hen is het Koninkrijk van God. Het Koninkrijk van de wijsheid.

De Schriftgeleerden en de Farizeeërs waren experts in Schriften en de Wet, rijk aan kennis, maar arm in wijsheid. Jezus werd bevrijd van de last van kennis, toen hij het Koninkrijk van God ontdekte en ging leven in wijsheid. De wijsheid zegt: 'Kom naar mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal ik jullie rust geven. Neem mijn juk op je en leer van mij, want ik ben zachtmoedig en nederig van hart. Dan zullen jullie werkelijk rust vinden, want mijn juk is zacht en mijn last is licht'.

Vertaling: Margriet van Raaij

Jaar 4 – lesbrief 20 Godsbeelden

door Kim Nataraja

Beelden van onszelf, andere mensen, de schepping in het algemeen en God zijn zeer cultureel bepaald. Laurence Freeman vat deze invloed als volgt samen: “Op de diepere niveaus, in ons onderbewustzijn, is ons Godsbeeld onlosmakelijk verbonden met alle ontmoetingen via het gezag van ouders, oudere broers en zussen, leraren, priesters, politie ... De angst voor afwijzing of straf, die hiermee gepaard gaat, snijdt diep in onze psyche en laat er blijvende wonden achter. In de geest van het kind wordt deze angst het metafysische symbool van God – het opperste gezag .... Het blokkeert in plaats van ons te leiden in het mysterie van ons bestaan.” (blz. 128 Jesus the Teacher Within).

Misschien is de overheersende voorkeur en bestendigheid van het godsbeeld als rechter geworteld in de ouderlijke invloed. In het algemeen neigen ouders – niet allemaal – ertoe hun kinderen te beoordelen en te bekritisieren in de overtuiging dat dit in het belang is van het kind. Als God dus vooral gezien wordt als een rechter, wordt Hij iemand die gesust moet worden in plaats van iemand om van te houden. Bovendien is de liefde die kinderen ontvangen vaak voorwaardelijk – een beloning voor goed gedrag. Dit zorgt er ook voor dat Jezus’ onderricht over Gods onvoorwaardelijke liefde en vergeving moeilijk in overeenstemming te brengen is met onze eigen ervaring van liefde.

De christelijke Schrift toont ons een ontwikkeling van beelden die aansluit bij de ontwikkeling van ons bewustzijn, weerspiegeld in onze sociale patronen. Eerst ontmoeten we de stamgod van het Oude Testament, ver weg, wraakzuchtig, grillig en onvoorspelbaar, zoals de natuur, waar kleine vaak rondtrekkende gemeenschappen zo afhankelijk van waren. Hierna volgt een onpartijdiger God, almachtig en alwetend, niet zo ver weg, een rechtvaardiger heerser, de ideale koning, die de gevestigde gemeenschap of stad toen nodig had. Later vinden we de God van Liefde van het Nieuwe Testament, die de behoefte aan vrede en dienstbaarheid in de gemeenschap weerspiegelt en de relaties in grotere gemeenschappen versterkt.

Een ander aspect van de godsbeelden waar we in onze huidige tijd mee worstelen is het idee van God als Hij. Laurence Freeman zegt: “de mannelijkheid van de God van de semitische godsdiensten heeft de familie- en politieke structuren van de gemeenschappen die in een Hem geloofden, gevormd ... Als we er eenmaal klaar voor zijn een God te zien, waarin het mannelijke en vrouwelijke geïntegreerd zijn, worden de menselijke machtssystemen die gebaseerd zijn op mannelijke overheersing dodelijk ondermijnd.” (blz. 129 Jesus the Teacher Within) Deze voorbeelden tonen zeer duidelijk de kracht en invloed van

beelden aan. Hoewel onze beelden veranderen en met ons spirituele inzicht meegroeien, blijven het altijd beelden, schaduwen van de werkelijkheid. "Ik zeg dat wie iets in God waarneemt en daardoor een naam aan hem hecht, dan is dat niet God. God staat boven namen en boven de natuur en is onuitsprekelijk". (Meister Eckhart)

Toch hebben mensen beelden nodig – zo is ons brein, ons waarnemingsorgaan op dit niveau van de werkelijkheid van tijd en ruimte, gemaakt. Het is moeilijk je te verhouden tot iets 'onnoemelijk, onuitsprekelijk en onbegrensd'. Daarom moeten we oppassen dat we niet op de beelden van anderen trappen. Johannes Cassianus vertelt in zijn 'Gesprekken' het verhaal van een woestijnmonnik. Hem werd gezegd dat hij zijn menselijk beeld van God moest laten varen. Hij gehoorzaamde, maar even later horen we zijn angstkreet: "Wee mij, ellendeling die ik ben! Ze hebben mijn God van me afgenomen, en ik heb niemand om me aan vast te houden, noch weet ik wie ik moet aanbidden of tot wie ik me kan wenden!"

We moeten altijd onthouden dat het beeld slechts 'de vinger is die wijst naar de maan en niet de maan zelf', zoals het boeddhistisch gezegde zo prachtig formuleert. Vrij zijn van onderdrukkende beelden is echter dichtbij: "Maar alleen diepe persoonlijke ervaring bevrijdt ons van de ingeslepen beelden van God, die spirituele groei belemmeren en de geest uit de religie halen." (blz. 130 Jesus the Teacher Within). Vandaar het belang van contemplatief gebed, waar meditatie toe leidt.

Agenda 2019 / 2020

MvCT

13-15 december 2019. Stilteretraite Sint Willebrordsabdij Doetinchem. Abdijlaan 1 7004 JL Doetinchem. Aanvang 13 december: 16:30 uur. Monnik Thomas Quartier OSB zal spreken aan de hand van zijn nieuwe boek Liefdesgeboden. Ook zijn er sessies meditatief tekenen (olv Ruth Eisen) en meditatief lopen (olv Harm van Weerden).

21 maart 2020 (zaterdag) Algemene ledenvergadering in De Drie Ranken, Egelantierlaan 202 7329 AP Apeldoorn. Van 10.00 – 16.00 uur. Spreker: Dirk van de Glind. Opgeven bij Frieda Haitsma Stuurgroepmvct@gmail.com, Tel: 06-57 33 63 04.

13 juni 2020 Themadag in Wageningen. Inhoud volgt nog.

9-11 oktober 2020 Retraiteweekend in Abdij van Postel.

Voor meer informatie zie onze website: <https://meditatievanuitdechristelijkenetraditie.nl/agenda/>.

WCCM

6-8 december 2019: WCCM adventsretraite Sint Willebrordsabdij Doetinchem. Thema: meditatieve liederen en liederen over de advent. O.l.v. Sytze de Vries.

7 maart 2020 vindt weer het jaarlijkse inspiratiemoment van WCCM-Nederland plaats. De bijeenkomst is van 12.00 – 16.00 uur in de Nicolaikerkerk te Utrecht bijeen.

Colofon

De digitale Nieuwsbrief is een uitgave van de
VERENIGING MEDITATIE VANUIT DE CHRISTELIJKE TRADITIE

Website: <http://www.meditatievanuitdechristelijketraditie.nl>

De Nieuwsbrief verschijnt 4x per jaar

Redactie

Joost van Buuren met hulp van Gonja Hikspoors, (j.buuren8upcmail.nl)

Kopij volgende Nieuwsbrief vóór 15 maart 2019 naar de redactie.

Abonnementen

Prijs per jaargang: € 10 op rekening NL42 SNSB 0785 5700 04
ten name van Meditatie vanuit de Christelijke Traditie

Stuurgroep

Voorzitter: vacature

Joost van Buuren, secretaris

Frieda Haitsma

Stuurgroepmvct@gmail.com

Tel: 06-57 33 63 04

Oproep van de penningmeester

Beste lezer(es), check nog even of je je abonnementsgeld voor deze nieuwsbrief (3- maandelijks) over 2019 al hebt betaald. Het bedrag is € 10 per jaar. We sturen doorgaans geen aanmaningen om onszelf een hoop werk te besparen. We rekenen op je begrip en medewerking.